

Oikaisuvaatimus kaupunginhallituksen päätökseen 26.10.2020 § 400, Toimenpiteet johtuen sosiaali- ja terveysministeriön tekemästä lakiesityksestä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämiseksi

493/01.014/2020

KH § 431

Selostus:

Kaupunginhallitukselle on saapunut liitteenä A oleva oikaisuvaatimus kaupunginhallituksen päätökseen 26.10.2020 § 400, Toimenpiteet johtuen sosiaali- ja terveysministeriön tekemästä lakiesityksestä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämiseksi.

Kuntalain 134 §:n mukaan oikaisuvaatimuksen voi tehdä laillisuus- ja tarkoituksenmukaisuusperusteella.

Oikaisuvaatimuksen mukaan päätöksentekoon on osallistunut esteellisiä luottamushenkilöitä. Lisäksi oikaisuvaatimusta perustellaan tarkoituksenmukaisuusperusteilla.

Kaupunginhallitus oli päättänyt antaa toimintaohjeen Sosterin hallitukselle ja valtuustolle käynnistää Sosterin toiminnan ja rakenteiden tehostaminen siten, että tavoitteena on tehostaa Sosterin toimintaa n. 8 milj. eurolla, koska sote-uudistuksen valmistelun yhteydessä on käynyt selväksi, että muilla kunnilla ei ole tahtoa maksaa Savonlinnan selkeästi korkeampia sote-kuluja.

Toimintaohjetta annettaessa sovelletaan Sosterin toimielimiin hallintolain 28.2 §:n mukaista yhteisöjäviä.

Näin ollen kaupunginhallituksen päätöksessä on toimittu vastoin hallintolain 28.2 §:n mukaisia määräyksiä. Kuntalain 97 §:n mukaisen pääsäännön mukaan henkilö ratkaisee ensisijaisesti itse kysymyksen esteellisyydestään

Oikaisuvaatimusta on myös perusteltu tarkoituksenmukaisuus syillä siten, että Savonlinnan kaupungin tulee aloittaa Savonlinnan kaupungin, Sosterin sekä Mikkelin kaupungin ja Essoten välillä välittömästi oikaisuvaatimuksen mukaisesti. Lisäksi oikaisuvaatimuksessa esitetään, että ministeri Krista Kiurulta pyydetään kirjallinen lausuma asian oikeellisuuden suhteen siitä onko hän julkisen pöytäkirjan mukaan kertonut, että Savonlinnan ei tulisi kiirehtiä edellä mainittujen neuvottelujen aloittamisen suhteen.

(Valmistelu: hallintojohtaja-kaupunginlakimies Aki Rasimus, puh 044-4174041)

Kaupunginjohtajan esitys:

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä oikaisuvaatimuksen selostusosassa esitetyillä perusteilla ja käsitellä asian uudelleen 23.11.2020 kaupunginhallituksen kokouksessa.

Käsittely:

Reima Härkönen poistui kokouksesta ennen tämän asian käsittelyä klo 18.10.

Esteellisinä kokouksesta poistuivat Aila Makkonen ja Sanna Metsälä (Hall. 28 § 1 m. 1 k). Sanna Metsälän varajäsen Aune Kupiainen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn ajaksi.

Seija Puputti teki Lauri Kososen kannattaman esittelijä esityksestä poikkeavan esityksen:

"Härkönen toteaa, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, koska päätöstä oli tekemässä hallintolain 28 §:n 1,5 ja 6 kohdissa mainitut esteelliset henkilöt.

Erityisesti hän toteaa esteelliseksi Sanna Metsälän hallintolain 28 §:n 1 ja 5 kohtien mukaisesti sekä Aila Makkosen hallintolain 28 §:n 1 ja 6 kohtien mukaisesti. Hallintolain 28 §, 3 kohta nostaa esille erityisen hyödyn tai vahingon asian ratkaisun yhteydessä joko osallistujalle itselleen tai hänen 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettulle läheiselleen. Käsittelyssä oleva asia ei tuo hyötyä eikä vahinkoa kenellekään.

Härkönen kuitenkin jättää toteamatta puheenjohtaja Kirsi Torikan esteellisyyden hallintolain 28 §:n 4 kohdan mukaisesti.

Mitä sitten tulee toimintaohjeen antamiseen Itä-Savon Sairaanhoidopiirille (Sosteri, käytetty puhuttelunimi), täytyy ihmetellä, että sama asia käsitellään kaksi kertaa samassa kokouksessa. Asia on varsinaisesti käsitelty saman kokouksen 26.10.2020 § 393:ssä. Tuolloin on annettu ja hyväksytty toimintaohje.

Asiaa ei voi muutoin ymmärtää, kuin että pykälän 400 sisälle, toimintaohje Sosterille, on tuotu uudelleen samassa kokouksessa täysin toisenlaisen otsikon alla heittona, jotta tietyt henkilöt voidaan jäädä käsiteltäessä pääasiaa, sote-uudistukseen ja sen valmisteluun liittyviä asioita eli tässä tapauksessa hallintovaltaa pyritään käyttämään sille vieraassa tarkoituksessa.

Näin ollen tässä pykälässä toimintaohje jää omaan arvoonsa, toteamuksena ja toivomuksena ja lisäksi sairaanhoidopiirin valtuustolla on viimekätinen päätösvalta sairaanhoidopiirin toiminnasta ja taloudesta, joten kaupungin toimintaohje ylipäänsä ei voi muodostaa sitovaa oikeusnormia. Se ei voi olla velvoittava, ei sopimus eikä sen kautta synny kenellekään erinomaista hyötyä, etua tai vahinkoa. Näin ollen asia ei voi muodostaa esteellisyysperustetta. Lisäksi toimintaohje tuossa mittakaavassa on mitä ilmeisemmin

Perustuslain 19 §:n kanssa ristiriidassa.

On myös syytä analysoida yleensä toimintaohjeen antamista toiselle itsenäiselle julkishallinnolliselle oikeustoimihenkilölle. Tässä tapauksessa johtolankaa voidaan hakea konserniohjeen antamisesta. Kuntalain 6 §:n mukaan yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta, on kunnan tytäryhteisö. Kunta tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin.

Savonlinnan kaupungilla ei ole määräysvaltaa Itä-Savon sairaanhoitopiirin hallitukseen. Sairaanhoitopiirin hallitus valitaan Kuntalain mukaan, se on sairaanhoitopiirin valtuuston alainen, joten Itä-Savon Sairaanhoitopiiri ei ole kaupungin tytäryhteisö eikä kaupunki voi antaa sille Kuntalain 46 §:n mukaan konserniohjetta/toimintaohjetta.

Sitten on syytä pohtia asianosaisuutta, jota edellytetään esteellisyysperustassa ja sitä onko kenelle asian ratkaisusta odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa.

Sote-uudistuksessa sairaanhoitopiirit lakkaavat, jota periaatetta ei kukaan ole asettanut kyseenalaiseksi. Näin ollen lakkaavalle organisaatiolle eikä sen luottamushenkilöille ole mitään erinomaista hyötyä tai etua eikä vahinkoa. Se, miten sote-uudistusta Savonlinnan kaupunginhallitus päättää valmistella, on kaupungin itsehallintoon liittyvä asia. Ennemmin kysymys on kaupunkilaisten edusta tai vahingosta, säilyykö ja minkä tasoiset erikoissairaanhoidon palvelut Savonlinnassa.

Näin ollen väite Sanna Metsälän ja Aila Makkosen esteellisyydestä monestakin syystä on vailla laillisuuspohjaa. Kun tarkastelee kaupunginhallituksen päätöstä 26.10.2020 § 400 kokonaisuudessaan, on todettava, että päätös sinällään ei muodosta mitään lopullista ratkaisua tai sitovaa päätöstä minkään asian tai kenenkään osalta.

Sote-lakien lopullinen päätösvalta on Suomen Eduskunnalla ja kaikki muu asiaan liittyen on vain valmistelua tai siihen liittyvää valmistelun ohjeistusta.

Näin ollen Kuntalain 136 §:n mukaan päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Edellä olevan perusteella esitän, että Reima Härkösen tekemä oikaisuvaatimus hylätään Kuntalain 136 §:n perusteella."

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kaupunginjohtajan esityksestä poikkeava kannatettu esitys, oli asiassa suoritettava

äänestys.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä kaupunginjohtajan esityksen puolesta annettiin 4 jaa -ääntä (Kukkonen Juha, Tynkkynen Jonne, Suomalainen Tuukka ja Torikka Kirsi) ja Seija Puputin esityksen puolesta 6 ei -ääntä (Backman Anja, Kosonen Lauri, Kristiansson Olli-Pekka, Kupiainen Aune, Puputti Seija ja Stenberg Eija).

Päätös:

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen Seija Puputin esityksen.

Tiedoksi:

Reima Härkönen